

Olağan ürtikerin tedavisi nasıldır?

Ürtikerde en önemli olan ürtikeri kötüleştiren etkenlerden kaçınmaktır. Kullanılan ilaçlar;

- Antihistaminikler; Kaşıntı ve kabarıklığı birçok hastada düzelteren, tedavide öncelikle kullanılan ilaçlardır. Hastalığın rahatsızlık verici bulgularının oluşmasını engelleyerek etki ettikleri için bu ilaçları günlük olarak düzenli kullanmak (kabarıklık olsa da olmasa da) başarılı bir tedavi için çok önemlidir. Hastalığı baskılamaya yetmediği durumlarda doktorunuz ilacınızın dozunu artırabilir. Bazı antihistaminikler dikkat dağınıklığı ve uyku haline neden olabilmektedir, bazıları ise daha az uyku yapmaktadır, ancak alkolle alındığında bu grupta da uyku hali olmaktadır. Bu nedenle dikkat gerektiren işlerde çalışıyorsanız, araba kullanıyorsanız ve zihinsel aktivitenin gerekli olduğu işlerde çalışıyorsanız doktorunuza bildiriniz. Hastalığın süresi kişiden kişiye değişebildiği için bazı durumlarda uzun süreli ilaç kullanımını gerekebilir.

- Dirençli ve özel durumlarda bağışıklık sistemini etkileyen (steroidler ve siklosporin gibi) ilaçlar ya da enjeksiyon yoluyla uygulanan ilaçlar (omalizumab) kullanılabilir.

- Dil ve boğaz şişliği çok sık olmamakla birlikte anjiyoödem bulgularıdır. Nadiren görülen ve hayatı tehdit eden bu bulgu olması durumunda size en yakın sağlık birimine başvurmanızdır.

Ürtikerden korunmak için ne yapabiliriz?

En önemlisi ürtikeri arttıran etkenlerden kaçınmaktır. Bunlar aşağıdaki şekilde sıralanabilir:

1. Çok gerekli olmadıkça ağrı kesici (parasetamol çoğunlukla bu amaçla kullanılacak güvenli bir ilaçtır) ve aspirin kullanmayınız.
2. Hipertansiyon ilacı olarak kullanılan ACE inhibitörleri özellikle anjiyoödem hastalarında kaçınılması gereken ilaçlardır.
3. Alkol tüketmeyiniz.
4. Ağır egzersiz, aşırı sıcak ve soğuk ortamlardan uzak durunuz.
5. Boya ve katkı maddesi içeren gıdalar tüketmeyiniz.

“**Deri hastalığınız olduğunda dermatoloğunuza başvurun. Derinizi dermatologlara emanet edin.**”

Türk Dermatoloji Derneği

Sedat Simavi Sokak No:42-3 Çankaya Ankara

<http://www.turkdermatoloji.org>

Türk Dermatoloji Derneği Hasta Bilgilendirme Broşürü

Ürtiker (Kurdeşen)

Ürtiker (kurdeşen), ortaya çıkıp kısa sürede kaybolabilen deride kızarıklık, kabarıklık ve kaşıntı ataklarıyla karakterize sık görülen bir hastalıktır.

Gövde yan tarafında kabarık kaşıntılı ürtiker belirtileri

Ürtikerin değişik tipleri var mıdır?

Ürtikerin farklı tipleri vardır. En sık görülen şekli olağan ürtikerdir. Eğer ürtiker atakları kişide 6 haftadan kısa bir süredir varsa 'akut olağan ürtiker', daha uzun süredir devam ediyorsa 'kronik olağan ürtiker' olarak adlandırılır.

Anjioödem nedir?

Anjioödem ise derinin daha derinlerinde ortaya çıkıp kabarıklık, şişme, kaşıntı veya yanma-batma hissi şeklinde bulgular veren ürtiker formudur. Sıklıkla göz kapaklarında, dudaklarda ve bazen ağız içinde olmaktadır. Eller etkilendiğinde şiş ve ağrılı olabilmektedir. Ağız içi etkilendiğinde nefes darlığı ve yutma güçlüğü gibi ciddi bulgulara yol açabilir. Anjioödem ve ürtiker ayrı ayrı görülebileceği gibi birlikte de olabilirler.

Neler Ürtiker ve Anjioödeme yol açabilir?

Her ikisinde de yakınmaların sebebi derideki alerji hücrelerinden (mast hücreleri) histamin salınımıdır. Egzersiz, deriye basınç uygulaması, soğuk gibi fiziksel faktörler, yiyecekler, ilaçlar ve enfeksiyonlar bu hücreleri uyarabilir. Bazı kronik ürtikerli hastalarda ise kişinin kan dolaşımında bulunan kendi bağışıklık sistemine ait yapıları (otoantikör) derideki mast hücrelerinden histamin salınımını uyarır. Olağan ürtikerde genellikle bir neden tespit edilemez.

Ürtiker-Anjioödem bulguları nelerdir?

Ürtikerde kırmızı, kaşıntılı, 24 saat içinde kaybolan kabarıklıklar görülür. Bu kabarıklıklar birleşerek büyük boyutlara ulaşabileceği gibi küçük boyutlarda da kalabilirler, ortalarından iyileşerek halka gibi görünebilirler. Anjioödem göz kapakları, dudaklar, avuç içi ve ayak tabanında daha sık görülen şişlik şeklinde bulgu verir. Bazen ağız içi ve yemek borusunda da şişlik ortaya çıkabilir. Bu durum hastada nefes darlığı, yutma güçlüğü gibi şikayetlere neden olur. Anjioödem şişliklerinin gerilemesi genellikle 24 saatten uzun sürer.

Hangi faktörler hastalığı tetikler?

Aşağıdaki faktörler hastalığı tetikleyebilir:

- 1. Enfeksiyonlar:** Özellikle nezle, grip gibi akut üst solunum yolu enfeksiyonları.
- 2. İlaçlar:** Her türlü ilaç ürtikere neden olabilir, fakat ağrı kesiciler, kas gevşeticiler ve antibiyotikler daha sık neden olan ilaçlardır. Ayrıca bazı tansiyon ilaçları (ACE inhibitörleri) anjioödeme neden olabilmektedir.
- 3. Alkol, gıda ve gıda katkı maddeleri:** nadir olarak fındık, ceviz, balık, domates ve çilek gibi yiyecekler de ürtikere sorumlu olabilmektedirler.

Bacakta Ürtiker belirtileri

Olağan ürtiker tanısı nasıl konulmaktadır?

Ürtikerde saptanan muayene bulguları tanı koydurucudur. Nedeni bulmak amacıyla doktorunuz size sorular soracak ve gerekli görürse bazı testler isteyecektir. Ürtikerin birçok tipinin tanısında alerji testlerinin yeri yoktur.

Olağan ürtiker dışında başka ürtiker tipleri var mıdır?

Bazı hastalarda ürtiker atakları bazı belli tetikleyiciler sonrasında olur. Bu tetikleyiciler sıklıkla fiziksel faktörler (basınç, soğuk, güneşe maruz kalmak gibi), yiyecekler, ilaçlar, vücut ısısını artırıp terlemeye neden olan faktörler (kolinerjik ürtiker) ve deriye temas eden (kontakt ürtiker) bazı maddelerdir.